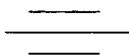

– A megújulás kényszere. Múzeumi modernizáció. Középtávú stratégiai terv. Múzeumi Hírlevél, 2003. április 1-7.

– Nemzeti alaptanterv (1995), Művelődési és Közoktatási Minisztérium.

– A négyéves „tanfító” szak programja. (1995), Budapest.

– Vásárhelyi Tamás: Hogyan készülünk a múzeumi órára? In: Múzeum az iskolában (2000). Konferenciaanyag. MKNE, Budapest, 25-29.

NÉMETH SÁNDORNÉ
magyartanár és intézményközi munkaközösségvezető
Paragvári Utcai Általános Iskola
Szombathely

Emlékműsor a Magyar Kultúra napjára

Narrátor

A történetúrásból meg kell tanulnunk ismét történetet, és pedig jobbat csinálnunk.

(Bajza József)

Narrátor

Minden kő, régi tettek helyén emelve, minden bokor régi, jámbor felett plántálva; minden dal, régi hősről énekelve; minden történevizsgálat, régi századoknak szentelve : megannyi lépcső a jelenkorban magasbbrá emelkedni...

(Kölcsey Ferenc)

1. Versmondó

István király lovas-szobra alatt,
a föld mélyén, a várfalak tövében
ősi katonacsontok nyugszanak:
karok s lábak mészváza, koponyák,
és kéz- és láb-fejek fizekre hullott csonkjai:
és rozsdás emberpatkók:

a talpasoknak

-kik az utak kövén lóhalálban kocogtak-
kellott a bocskoron ily vasat hordani....

Így hát a szobor méltó helyen áll.
Mert még a végítélet harsonái
sem terelhetnék össze a király
hamvait úgy, hogy ráismerne bárki:
Íme, a honalapító- ő az, kétségtelen.
De a bocskorosok csonthalma: bizonyosság.
Általuk élt és rajtuk állt az ország,
s holtukat túlélte a türelem,
hogy megtartja majd, aki alapozta
a hazát- házat rakván a romokra.....

(Garai Gábor)

2. Versmondó

Népek karában, óh, mi vagy te,
Én népem, hősök nemzete?
Teremtés méhiben fogant-e
Több ilyen büvölő rege?
Áldott s dicső vagy mindörökre!
Ami nagyot s merészet szív akar,
Egy szóban van foglalva össze:
E szóba, hogy magyar.

(Komjáthy Jenő)

Narrátor

Minden, ami lélek, egységes és oszthatatlan. A lelki magyarság is egyetlen és oszthatatlan, s lényegéhez tartozik az egység.

De ennek a magyar lelkiségnek lényegéhez és egyéniségéhez tartozik a sokszínűség is. Megkülönböztető sajátossága ez a sokszínűség az egységben.

(Babits Mihály)

3. Versmondó

Európát kerestem,
Ázsiát építeném rá,
a keresztre feszített
időket faragnám
lázadásra, Kőrösi, Reguly
útját járva és Juliánusét,
Csontváry cédrusaitól sebzett
égen rajzolni tovább a
határokat.....

(Devecsery László)

Narrátor

Az emberi tehetség parányi lámpa, mely egyszerre keskeny kört tölthet meg fényével; s ha egy helyről másra hurcoltatik, setétséget hagy maga után.

Bizonyos helyhez azért kell kapcsoltatnunk, hogy azt jótékony világítással állandóan boldogíthassuk. Minden, ami szerfeletti sok részre oszthatik, önkicsinységében enyészik el. Így a szeretet.

Hol az ember, aki magát a föld minden országainak szentelni akarván, forró szenvedelmet hordozhatna irántok keblében?

Leonidas csak egy Spártáért, Regulus csak egy Rómáért, Zrínyi csak egy Magyarországért halhatott meg.

(Kölcsey Ferenc)

Narrátor

Anyanyelvünk legdrágább örökségünk. Ha magyarok akarunk maradni, ragaszkodnunk kell nyelvünk helyességéhez és tisztaságához. Ez érdemes föladat.

(Kosztolányi Dezső)

4. Versmondó

Ó szép magyar nyelv! Aki egyszer téged
Ajkára vőn, többé nem dobhat el!
Szentség gyanánt, hogy befogadja éked,
Őrző oltárrá válik a kebel.

Minden, mi fejben vagy szívből fakad,
Tőled nyer pompát, színdús szavakat.
Nagy eszme, érzés oly ragyogva hord,
Mint egy király ünneplő borbort!

Hatalmas, szép nyelv,
Magyarnak nyelve
Maradj örökké
Nagy és virágzó!
Kisérjen áldás,
Amíg világ áll!

S legyen megáldott
Az is, ki téged
Ajkára vesz majd:
Elsőt rebegve,
Végsőt sóhajtva!

(Ábrányi Emil)

5. Versmondó

Mi zengi túl a bérceket?
Mi éli túl az éveket?
...A hír, a hír, a hír!

Mi mélyebb, mint a tengerek?
És benne gyöngyök termenek,
Melynek van csönde, vészei,
Szent tárgyai, szent érzeti?
...A szív, a szív, a szív!

Mi szárnyalóbb, mint a madár?
Mi hőbb, mint a délszaki nyár?
Mi a szívet megszenteli
S édes búval lesz az teli?
...A dal, a dal, a dal!

(Erdélyi János)

6. Versmondó

Ilmarinen tiszta lelkét
néktek adom, vigyázzatok!
Vigyázzatok, tövis-napok
húsba vájnak; varázsolok
igaz hitet, s kibírjátok.

Hallgassatok dalaimra,
igaz hittel, szent örömmel
varázsolok Szabadságot!
Adok hozzá Csodamalmot:
a Szabadság Csodamalma
hadd öröjljön tündér-álmot,
álom után virág-hajnalt,
hajnal után fénylő nappalt.
Mert én néktek önhitemmel
varázsolok Szabadságot.

Vigyázzatok. Vigyázzátok!

(Balogh József)

Narrátor

Minden irodalmi műnek nemcsak hatása, de még becse is azon összeköttetéstől függ, melyben az a nemzet életével áll; s bizonyos, hogy világgöltő csak az lehet, ki elébb egy nemzet költője volt. Csak miután gondolatai a szűkebb kört, melyben kimondattak, egészen eltöltötték, akkor terjednek azok tovább.

(Eötvös József)

Narrátor

Nem értheti a világot senki közülünk, akik itt születünk, míg Magyarországot meg nem érti, nem érzékelheti helyesen a világ eseményeit, míg saját múltjával szembe nem nézett.

A nemzeti tudat persze nemcsak eligazítás, de köldökzsinór is, az, ami ideköt.....

(Szabó Magda)

Narrátor

Ha valaki nem ér el a szavak lelkéig, hiába formálja elbűvölően mondatait. Ilyen értelemben tehát nem a szép beszéd a fontos, hanem a mondandónk igazsága, hogy szavaink, beszédünk elérhessen lélektől lélekig.

(Szakonyi Károly)

7. Versmondó

Kívánok én hitet, kedvet,
szép szerelmet, hű türelmet,
utakhoz fényt, csodát, álmot,
békeséges boldogságot,
magyar szót és égre kéket,
emberarcú békességet,
verseket, célt, igazságot,
daltól derűs jobb világot,
bokrok mellé társnak fákat,
napfényt, amely el nem fárad,
tekintetet szembenézve,
éjt meg nappalt soha félve,
kézfogásos tiszta csöndet,
és mosolyból minél többet!

(Balogh József)

8. Versmondó

Miféle beszéd ez?

Idegen meg nem érti.

S aki csak ezt beszélí-
mindenütt idegen.

De mint élő vizet ízlelek én:
hitvallásom vagy, s álorcám, ha kell;
lég-gyökerem,

megtartóm messzi-földön,
s haza-vezérlő pásztor-csillagom.

(Garai Gábor)

9. Versmondó

Hegyen, erdőn
van a tanyám,
szellőből az
én nagy szobám.
Könnyű égbolt
a teteje,
csillagfényes
nádfedele.

Széna-illat
az én ágyam;
ha nem ringat
pille-álom:
csillagaid
megszámálalom.

(Devecsery László)

Narrátor

A magyar irodalomnak története van, nem epizódjai, folyamatában legjobbjaink a legjobbat fogalmazták meg, s kapcsolták össze a mindenkori jelent az Árpádok-korával... az irodalomból ismerjük meg eredményeink és hibáink, küzdelmeink és tévedéseink történetét a történelemben.

*Azzal a büszkeséggel kell vállalni magyarságunkat, amellyel Petőfi hitte legszebbnek a hazáját az őt világrész nagy területén, s úgy kell szembenéznünk gleccserrel és óceánokkal, a külföld látványosságai-
val, hogy egy jelentéktelen alföldi település, egy dunántúli falu, egy bányatelep, egy budapesti kerület
emléke mindig mindenünnen visszavonzzon bennünket...*

(Szabó Magda)

10. Versmondó

Táplálj borral-búzával, földem.
Homlokomnak veritékével, földem.
Ne öszülj meg érettem, mint az Isten,
de ne ügyögd el a gondok javát.

Kikötöm tebenned.
Jövöm tebenned.
Tarts meg engem. Ne vess meg engem.
Áldj meg engem. Hallgass meg engem.
Földem, te szent.

(Kerényi Grácia)

IRODALOM

- Nemzeti olvasókönyv (Szerk.: Lukács Sándor) Gondolat Kiadó, Budapest, 1988
Rendületlenül (A hazaszeretet versei) (Szerk.: Benedek István) Officina Nova, Budapest, 1989
Tanárunknak tisztelettel (Irodalmi emlékkönyv) (Szerk.: Böhm Edit) Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest, 1991
Balogh József: Foltozott ég, Vas Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület, Szombathely, 1999
Az otthon sziluetdje (Három vasszilvágyi költő antológiája) IRIS Kiadó és a Szombathelyi Művelődési és Sportház gondozásában, Szombathely, 1988

SZERZŐINK, MUNKATÁRSAINK FIGYELMÉBE!

Tisztelettel kérjük szerzőinket, hogy kéziratukat a szerkesztőség címére küldjék: 6725 Szeged, Hattyas sor 10. A borítékra feltétlenül írják rá, hogy *kézirat*. Csak „gépelt”, 8–10 lapnál nem nagyobb terjedelmű kéziratokat fogadunk el. A kéziratot jól áttekinthető kettes sortávolsággal, normál géppapíron, a „gépelési hibák” gondos javításával, a felhasznált szakirodalom pontos feltüntetésével (szerző, cím, hely, kiadó, lapszám) kérjük. A közérthetőség megkívánja azt is, hogy az elkerülhetetlen idegen szakkifejezések magyar megfeleléséről, értelmezéséről se feledkezzünk meg. Kérésünk az is, hogy a szövegbe iktatott rajzos, ábrás, illusztrációs megoldásoktól lehetőleg tekintünk el.

Nagyon fontos, hogy külön lapra fölírják *beosztásukat, munkahelyük, iskolájuk pontos nevét, helyét*, valamint *irányítószámot* lakcímüket.

Felhívjuk továbbá szerzőink figyelmét, hogy másodközlésre nem vállalkozunk, Szerkesztőségünknel is érvényes az az általános gyakorlat, hogy kéziratot nem örzünk meg és nem is küldünk vissza.

A SZERKESZTŐSÉG